

prima instanță: I. Ghelas

dosarul nr. 2rhc-65/15

instanța de apel: E. Ababei, G. Polivenco, N. Matveeva

instanța de recurs: I. Sîrcu, V. Clevadî, I. Corolevschi, I. Oprea, T. Chișca-Doneva

Î N C H E I E R E

27 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completul, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Elena Covalenco

Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire depusă de Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare împotriva Cooperativei de Producție „Salcia-Agro”, în proces de insolvență, cu privire la excluderea bunului din masa debitoare,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 august 2013, prin care a fost admis recursul declarat de Cooperativa de Producție „Salcia-Agro” în proces de insolvență, casată decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2012 și hotărârea Judecătoriei Șoldănești din 20 iulie 2012 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă

La 29 mai 2012 Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare a depus cererea de chemare în judecată împotriva CP „Salcia-Agro”, în proces de insolvență, cu privire la excluderea tractorului „Belarus” MTZ 82.1, nr. șasiului 80828184, nr. motorului 699211 din masa debitoare a CP „Salcia-Agro”.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 16 mai 2006 i-a vândut CP „Salcia-Agro” în baza contractului de vânzare-cumpărare în rate a tehnicii agricole nr. 1142 - 3 tractoare „Belarus” MTZ 82.1, care au fost transmise pârâtului în baza unui act de predare-primire, cu eliberarea facturii de expediție.

Indică că potrivit pct.7.1 și anexei 2 din contractul nominalizat, pârâtul a fost obligat să achite în trei rate, până la 01 aprilie 2008 valoarea integrală a tractoarelor procurate în sumă de 46800 dolari SUA, calculate în lei moldovenești la rata de schimb stabilită de BNM la data efectuării plății.

Sușține că până în prezent pârâtul a achitat doar suma de 18572,79 dolari SUA, sau 242000 lei, datoria rămasă constituind 28227,21 dolari SUA, fapt confirmat prin actul de verificare a decontărilor reciproce, întocmit la data de 01 iulie 2010.

Menționează că la 07 iulie 2010 a retras 2 tractoare „Belarus” MTZ 82.1 din posesia pârâtului, în baza unui act semnat de ambele părți, iar al treilea tractor „Belarus” MTZ 82.1, nr. șasiului 80828184 și nr. motorului 699211 a rămas în posesia CP „Salcia-Agro”, însă în proprietatea sa, până la achitarea integrală a plăților de răscumpărare.

Indică că la 20 decembrie 2010 în privința CP „Salcia-Agro” a fost intentat proces de insolabilitate, iar administratorul insolabilității Alexandru Buga, în mod nejustificat a inclus tractorul menționat, care-i aparține, în masa debitoare a pârâtului.

Întru susținerea poziției sale invocă prevederile art. 2 a Legii insolabilității, potrivit căruia în masa debitoare pot fi incluse bunuri care aparțin debitorului cu drept de proprietate.

Solicită excluderea tractorului „Belarus” MTZ 82.1, nr. șasiului 80828184 și nr. motorului 699211 din masa debitoare a CP „Salcia-Agro”.

Prin hotărârea Judecătoriai Șoldănești din 20 iulie 2012, acțiunea a fost admisă și dispusă excluderea tractorului „Belarus” MTZ 82.1, nr. șasiului 80828184, nr. motor 699211 din masa debitoare a CP „Salcia-Agro”.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2012, a fost respins apelul declarat de către CP „Salcia-Agro”, menținută hotărârea primei instanțe și încasat din contul CP „Salcia-Agro” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4564,50 lei, care urmează a fi achitată în termen de 6 luni din momentul când hotărârea va deveni executorie.

La 01 aprilie 2013 CP „Salcia-Agro” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2012, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procedurii.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 august 2013 a fost admis recursul declarat de CP „Salcia-Agro” casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă.

La 19 martie 2013, Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea revizuirii, casarea deciziei instanței de recurs, rejudecarea pricinii și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respins recursul declarat de CP „Salcia-Agro” și să fie menținută decizia instanței de apel.

În motivarea cererii de revizuire cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC a invocat că la după pronunțarea deciziei instanței de recurs, i-au devenit cunoscute unele circumstanțe și fapte ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute anterior.

Astfel, menționează că i-a devenit cunoscut procesului-verbal nr. 2 din 06 aprilie 2006, al ședinței grupului de lucru privind selectarea beneficiarilor de tehnică agricolă din Fondul pentru stimularea creării stațiilor tehnologice de mașini, prin care conform hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 308 din 23 martie 2006, s-au examinat cererile agenților economici și setul de documente prezentat de beneficiari, grupului de lucru, inclusiv și cererea CAP „Salcia-Agro”.

Ca rezultat al examinării cererilor și materialelor prezentate, grupul de lucru a decis de a repartiza credite tehnice din fondul menționat la 14 gospodării printre care se numără și CAP „Salcia Agro”.

Conform pct. 4 al procesului-verbal nominalizat, s-a decis că Stațiile tehnologice de mașini vor fi înzestrate cu tehnică agricolă de la: Proiectul UIAPCPA

2KR, ÎS „Moldagroteh”, Uzina de tractoare „Tracom” SA și alte uzine producătoare de tehnică agricolă autohtonă.

Totodată prin pct. 4.1 al procesului-verbal menționat s-a stabilit că toate tractoarele vor fi procurate de la Proiectul UIAPCPA 2KR, iar prin pct. 6 s-a stabilit că, ÎS „Moldresurse” va încheia contracte cu agenții economici selectați, întru acordarea subvențiilor pentru procurarea tractoarelor.

Astfel, conform listei aprobate de Ministru al Agriculturii și industriei alimentare, este indicată și CAP „Salcia Agro” cu 3 trei unități (tractoare Belarus MTZ), pentru care ÎS „Moldresurse” a acordat cu titlu de credit tehnic CAP „Salcia Agro” suma de 147 000 lei, ce reprezintă prima rată pentru tractoarele procurate a câte 24% fiecare.

Afirmă că din conținutul procesului-verbal nominalizat, este evident faptul că, suma în mărime de 147 000 lei a fost achitată ca prima rată a câte 24% pentru 3 tractoare dar nu pentru un singur tractor, iar prin decizia pronunțată de instanța de recurs s-a admis îmbogățirea fără justă cauză a CAP „Salcia-Agro”, cu atât mai mult că suma de 147 000 lei primită de la IS „Moldresurse”, ca credit tehnic, nu a fost rambursată de către CAP „Salcia-Agro”

Susține revizuentul că acest fapt se mai demonstrează și prin procesul-verbal de intenție nr. 928, din 20 aprilie 2006, despre care la fel nu a cunoscut, deoarece nu a fost anexat la materialele dosarului însă, în baza căruia a fost achitată prima rată în sumă de 147.000,00 lei, echivalent a 11 293,70 dolari SUA, pentru toate tractoarele în număr de 3 unități, a câte 24% din costul tractoarelor.

Prin urmare, consideră că în situația în care procesele-verbale sus menționate nu au fost prezentate instanței în cadrul examinării cauzei pentru a fi apreciate, iar UIAPCPA nu a cunoscut despre existența acestora, instanța de recurs a adoptat hotărârea din 21 august 2013 în lipsa unor circumstanțe și probe esențiale ale pricinii.

La fel, menționează că, la momentul retragerii tractoarelor menționate, a fost efectuată o expertiză independentă de evaluare a acestora, în urma căreia s-a constatat că valoarea reziduală sumară a tractoarelor constituie 245.486,00 lei echivalent a 19 225 dolari SUA, respectiv datoria restantă sau valoarea prejudiciului cauzat de intimității de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare este de 11975 dolari SUA, ce constituie diferența dintre valoarea inițială sumară din facturile de expediție 405.749,76 lei, echivalent a 31200 dolari SUA și valoarea reziduală sumară 245.486,00 lei.

Însă, instanța de recurs a omis și faptul că CP „Salcia Agro” a exploatat absolut gratuit o perioadă ce depășește 4 ani (16 mai 2006 - 07 iulie 2010), două tractoare noi, vândute în rate, pentru care Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare, nu poate să încaseze nici măcar prejudiciul (uzura), deși deține pînă în prezent dreptul de proprietate asupra tractorului în litigiu, fapt ce rezultă din confirmarea eliberată de ÎS „Intehagro”.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

Astfel, după cum se constată la caz, revizuentul cu referire la dispozițiile art. 449 lit. b) CPC, a prezentat în susținerea cererii de revizuire Procesul-verbal al ședinței

Grupului de lucru privind selectarea beneficiarilor de tehnică agricolă din Fondul pentru stimularea creării stațiunilor tehnologice de mașini nr. 2 din 06 aprilie 2006 prin care s-a decis repartizarea creditelor tehnice din Fondul pentru stimularea creării stațiunilor tehnologice de mașini unor gospodării, inclusiv și CAP „Salcia-Agro” și Procesul-verbal nr. 928 din 20 aprilie 2006 întocmit între Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare și CP „Salcia-Agro” în privința încheierii contractului de vânzare-cumpărare în rate a tehnicii agricole procurate din contul Programului 2 KR.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că în interpretarea corectă a prevederilor art. 449 lit. b) CPC, este de înțeles că circumstanțele sau faptele nou-descoperite sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, avînd putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau pînă la momentul pronunțării hotărîrii, care să fie descoperite după ce hotărîrea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or ultimul nu a făcut dovada faptului că anterior nu i-au fost cunoscute circumstanțele invocate în procesul examinării anterioare a cauzei, a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale ale pricinii invocate, condiție însă care este direct impusă prin lege.

Mai mult decît atît, revizuentul nu a făcut dovada faptului că circumstanțele invocate au fost descoperite după ce hotărîrea judecătorească a devenit irevocabilă, sunt importante pentru soluționarea justă a litigiului și au putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată.

În acest context, Colegiul constată că prin revizuirea, în sensul declarat, se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărîri irevocabile, fapt care direct contravine atît dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

Astfel, admiterea revizuirii, în circumstanțele descrise ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de menționat și faptul că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărîrii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărîrii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Distinct de cele relatate și având în vedere că temeiurile invocate în cererea de revizuire sunt în contradicție cu prevederile art. 449 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare împotriva deciziei Curții Supreme de Justiții din 21 august 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică Unitatea de Implementare și Administrare a Proiectului Creșterii Producției Alimentare împotriva Cooperativei de Producție „Salcia-Agro”, în proces de insolvență, cu privire la excluderea bunului din masa debitoare.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Elena Covalenco

Tamara Chișca-Doneva